

Baikal IZH-43 - rinnakkaispiippuinen metsästyshaulikko

1. Yleistä
2. Perustiedot
3. Tekniset tiedot
4. Osaluettelot
5. Varastointi
6. Käyttö-, huolto- ja turvaohjeet

1. Yleistä

Lue tämä ohjekirja ennen haulikon käyttöä. Aseet ovat vaarallisia, jos niitä ei käsitellä huolellisesti. Ohjekirjassa kerrotaan perustiedot aseiden ominaisuuksista, rakenteesta ja käytöstä.

2. Perustiedot

IZH-43 metsästyshaulikosta on eri versioita.

-asetta on saatavissa kalipeereissa: 12, 14, 16, 20, 28, 32 ja .410.

-70 mm tai 76 mm patruunapesällä.

-ejektoreilla eli ulosheittäjillä (ilmoitetaan mallinimessä E) tai ilman ejektoreita

-yhdellä tai kahdella liipaisimella (1C = yksi liipaisin) tai universaalilla

liipaisinmekanismilla, jossa kummallakin liipaisimella voidaan laukaista molemmat piiput ennalta määrätystä järjestyksessä.

-kalipeeri, patruunapesänpituus ja maksimi kaasunpainekesto ovat merkittynä piippujen sidekappaleeseen eli monoblokkiin.

2.3 Rakenne ja toimintaperiaate

2.3.1 Ase koostuu irrotettavasta piippuosasta, etutukista ja lukkorungosta, joka on kiinni tukissa.

Piiput kiinnittyvät lukkoon, joka on lukkorungon sisällä. Lukkoa käytetään lukkorungon päällä olevalla kahvalla. Lukko avautuu kun kahvaa käännetään oikealle. Etutukki on kiinnitetty piippuihin viputyypillisellä lukolla. Vivusta vedettäessä etutukki irtoaa piipuista.

- 2.3.2 Haulikon piiput ovat kiinnitetty toisiinsa kiskoilla ja monoblokilla. Hyvä osumakuvio saadaan käyttämällä sopivia vaihtosupistajia.
- 2.3.3 Ulosvetäjä vetää patruunat ulos patruunapesästä kun piiput avataan. Ejektoreilla varustetuissa haulikoissa hylsynt lentävät automaattisesti pois kun piiput avataan. Ampumattomat panokset jäävät piippuun.
- 2.3.4 Haulikon laukaisukoneistossa iskurit voivat olla yhdistettynä iskuvasaroihin tai erillisinä asennettuna lukkorunkoon. Iskurijouset on asennettu tankojen ympärille. Avattaessa piiput lukkorunkoon asennetut saranatappi ja kammet virittävät iskuvasarat ja puristavat iskurijouset kokoon.
- 2.3.5 Kaksiliipaisimisissa malleissa etummaisella liipaisimella laukaistaan oikea piippu ja taemmalla liipaisimella vasen piippu. IZH-43-1C haulikoissa piippujen laukeamisjärjestys asetetaan liipaisimessa olevalla valintanapilla: oikea-vasen saadaan painamalla nappi oikealle ja vasen-oikea saadaan painamalla nappi vasemmalle. IZH-43 haulikon universaalilla laukaisumekanismeilla varustetuissa malleissa kumpikin liipaisin laukaisee molemmat piiput:
-Etummaisella liipaisimella laukeamisjärjestys on oikea-vasen.
-Taemmalla liipaisimella laukeamisjärjestys on vasen-oikea.
Piiput voi tietysti laukaista myös käyttämällä kumpaakin liipaisinta.
- 2.3.6 Varmistin menee automaattisesti päälle kun lukkorungon päällä olevaa kahvaa käännetään oikealle tai kun piiput avataan kokonaan. Kaksiliipaisimisissa malleissa iskuvasarat on mahdollista laskea iskutta (säästää rasiukselta). Onnistuu näin: Avaa piiput, työnnä varmistin eteen ja vedä molemmat liipaisimet taakse samalla sulkien piiput rauhallisesti.

3. Tekniset tiedot

- 3.1 Perusparametrit ja niiden arvot löytyy taulukosta 1 (Table 1)
- 3.2 Kiinteiden supistajien merkit ja nimelliskoot on merkitty piippujen sidekappaleeseen/monoblokkiin. Haulikoihin, joissa on vaihtosupistajat, on merkitty ”Var”. Tällöin supistajan merkit ja nimelliskoko on merkitty itse supistajaan. Kalipeerit ja vastaavat supistajien nimelliskoot löytyvät taulukosta 2 (Table 2)
- 3.3 Osumakuvio riippuu supistajien koosta, patruunoista ja aseiden kalipeerista. Osumakuvio ja -tarkkuus pitää kokeilla ennen metsästystä.
- 3.4 Haulikolla voidaan ampua sekä mustaruudilla että savuttomalla ruudilla ladattuja patruunoita. Pahvi-, muovi- ja metallihylsynt käyvät kaikki.

Huom! Älä ammu teräshauleja tai muita kovia hauleja puolisuipistajaa (M) suppeammilla supistajilla.

- 3.5 Haulikolla, jossa on 70 mm patruunapesä, voidaan ampua 70 mm ja sitä lyhyempiä patruunoita. Esim. 12/70
Ei patruunoita, joissa on merkintä ”Max. 1050 bar” tai ”For guns tested under 1370 bar pressure”

Haulikolla, jossa on 76mm patruunapesä, voidaan ampua 76 mm ja sitä lyhyempiä patruunoita, myös sellaisia, joissa lukee ”Max. 1050 Bar” tai ”For Firearms Tested by 1370 bar” Esim. 12/76.

4. Osaluettelot

- 4.1 Haulikon IZH-43E (ulosheittäjillä ja universaalilla liipaisinmekanismilla) osat on listattuna taulukossa 4 (Table 4)
- 4.2 Haulikon IZH-43 (ilman ulosheittäjiä) ulosvetäjien osat on listattuna taulukossa 5 (Table 5)
- 4.3 Haulikon IZH-43 kaksiliipaisimisen mallin liipaisinmekanismin osat on listattuna taulukossa 6 (Table 6)
- 4.4 Haulikon IZH-43-1C eli yksiliipaisimisen mallin liipaisinmekanismin osat on listattuna taulukossa 7 (Table 7)
- 4.5 Haulikon IZH-43 mallin laukaisukoneiston, jossa iskurit on erillään iskuvasaroista, osat on listattu taulukossa 8 (Table 8)
- 4.6 Myyntipakkauksen sisältö on taulukossa 9 (Table 9)

5. Varastointi

- 5.1 Säilytä ase lukitussa, kuivassa ja huoneenlämpöisessä paikassa.

6. Käyttö-, huolto- ja turvaohjeet

6.1 Turvaohjeet

- 6.1.1 Vaikka kaikilla aseilla on monia turvajärjestelmiä, jokainen ase voi olla vaarallinen, jos sitä käytetään huolimattomasti.
Siksi suosittelemme, että tutustut turvatoimenpiteisiin ja seuraat niitä erittäin huolellisesti. Muista, että jokainen huolimaton teko voi johtaa vakaviin seurauksiin.
Käsittele asetta aina kuin se olisi ladattu!

- 6.1.2 IZH-43-1C mallissa käytä piipunvalintanappia ainoastaan aseeseen ollessa varmistettu. Pidä tukista lujasti kiinni välttääksesi tupla-laukausta yksiliipaisimilla malleilla.
- 6.1.3 Ennen kaikkia toimenpiteitä (kuten tyhjälaukausta, puhdistusta, purkua, supistajien vaihtoa), muista tarkistaa, että ase ei ole ladattu. Aseen on ehdottomasti oltava tyhjä kannettaessa tai säilytettäessä.
Tyhjä ase ennen kuin astut sisään taloon, autoon, veneeseen, muuhun rakennukseen tai leirialueelle. Älä lataa tai tyhjännä asetta talon tai auton sisällä.
- 6.1.4 Säilytä ase ja ammuksot erillään toisistaan ja pois lasten ulottuvilta.
- 6.1.5 Älä osoita asetta toista ihmistä kohti, tai kohti mitä tahansa, mitä et halua ampua. Toimi näin aina, vaikka aseesi ei olisikaan ladattu.
Asetta ladattaessa, tyhjennettäessä, puhdistettaessa tai huollettaessa on aina pidettävä huolta, että piippu on osoitettu turvalliseen suuntaan, ja pidettävä sormet pois liipaisimelta. Asetta ei saa jättää esim. puuta vasten, jolloin se voi laua kaatuessaan.
- 6.1.6 Pidä varmistin päällä aina siihen asti, kun olet aivan varma kohteestasi ja valmis ampumaan. Pidä sormet poissa liipaisimelta tähdättäessä.
- 6.1.7 Älä koskaan nosta tai vedä asetta piipusta. Älä koskaan pidä kättäsi piipun edessä. Älä koskaan nojaa aseeseesi.
- 6.1.8 Varmistu kohteestasi ja mitä sen takana on ennen ampumista. Älä ammu koville litteille pinnoille tai veteen kimmokevaaran vuoksi
- 6.1.9 Älä yritä muokata asetta. Älä myöskään yritä muunnella laukaisukoneiston ominaisuuksia. Älä poista varmistinta tai mitään sisäistä turvajärjestelmää, koska tällöin voi sattua vahingonlaukauksia.
- 6.1.10 Ammu vain aseesi kalipeerille sopivia ammuksia. Älä muokkaa tehdaspatruunoita.
- 6.1.11 Älä käytä yli 4 vuotta vanhoja ammuksia tai ruutia.
- 6.1.12 -
- 6.1.13 -
- 6.1.14 Älä ammu täyteen, joiden halkaisija ylittää piipun kalipeerin halkaisijan. Pyöreän täyteen pitää olla halkaisijaltaan 0,2-0,3 mm pienempi kuin piipun halkaisijan supistajilla.
Brenneke-tyyppinen täyteinen, (jossa ulkopuolella ilmarihlat), pitää olla halkaisijaltaan 0,1-0,2 mm pienempi kuin piipun kalipeerin halkaisijan ja 0,8-1.0 mm pienempi kuin piipun halkaisija supistajilla.
Älä käytä kovista materiaaleista, kuten teräksestä tai messingistä, tehtyjä täyteen.
- 6.1.15 Ole varovainen kaikkien patruunoiden kanssa. Myös paukkupatruunat (BLANK) ovat tappavia lähietäisyydeltä ammuttaessa.

- 6.1.16 Varmista ennen lataamista ja ampumista ettei piippuun ole päässyt lunta, hiekkaa tai muuta estettä. Tukkeutuneella piipulla ammuttaessa piippu voi pullistua tai haljeta.
- 6.1.17 Jos haulikko ei laukea vetäessäsi liipaisimesta, pidä haulikkoa osoitettuna kohteeseen 60 sekunnin ajan. Jos patruuna ei laukea pienen tauon jälkeen, osoita aseella turvalliseen suuntaan, josta ei voi aiheutua vaaraa tai vahinkoa ja poista patruuna.
- 6.1.18 Lopeta ampuminen heti, jos epäilet ampumisäänen muuttuneen aiempaan verrattuna. Tyhjennä aseesi ja tarkista piippu, lukko ja muut osat. Jos huomaat, että patruunan osia on jäänyt piipun sisälle, tyhjennä ja puhdista se ennen kuin ammut uudestaan. Älä yritä tyhjentää piippua ampumalla uudestaan. Jos huomaat piipuissa pullistumia, mekanismit tekevät toimintahäiriöitä, patruunassa on repeämiä tai jotain muita vaurioita, niin tutkituta ja korjauta ase asesepällä.
- 6.1.19 Haulikon ammuksiset sisältävät lyijyä, mikä saattaa aiheuttaa syöpää, vaurioita lapselle raskauden aikana ja muita vaarallisia, fyysisiä vammoja. Kunnollinen ja tehokas tuuletus on erityisesti tarpeellinen kun haulikkoa käytetään sisätiloissa. Pese kätesi haulikon putsauksen jälkeen ja muutenkin jos altistut lyijylle.

6.2 Huolto

- 6.2.1 Kunnollinen käyttö ja huolto pidentävät käyttöikää ja lisäävät toimintavarmuutta. Pura haulikko kokonaan vain silloin kuin se on tarpeen.
- 6.2.2 Purkaminen normaalia puhdistusta varten:
-Vedä etutukin keskeltä olevasta vivusta ja vedä etutukkia lukkorungon kaarevan pinnan myötäisesti, jolloin etutukki irtoaa. Älä käytä liikaa voimaa.
-Käännä lukkorungon päällä olevaa kahva oikealle.
-Taita piiput alas, jolloin ne irtoavat lukkorungosta.
- 6.2.3 Aseen täydellinen purkaminen: (Fig. A.2)
- 6.2.3.1 Tukin irrottaminen:
-Poista perälevyn ruuvit 75, 76 ja irrota perälevy 73 tukista.
-Poista tukin sisällä oleva ruuvi 71. Kopauta lukkorunkoa puista alustaa vasten, jotta tukki ja lukkorunko irtoaisivat toisistaan. Irrota tukki varovaisesti.
Nyt haulikon toimintamekanismit ovat näkyvillä tarkistusta, puhdistusta ja öljyämistä varten.
- 6.2.3.2 Laukaisukoneiston purkaminen:
-Poista liipaisinkaaren ruuvi 65 ja kännä liipaisinkaarta vastapäivään, jolloin se irtoaa liipaisinlevystä 62.
-Poista ruuvit 61, 63 ja ristikappale 51 lukkorungosta 27. Aseta kupari- tai messinkitanko lukkorungon aukkoon piipun korvakkeen alle ja näpäytä vasaralla liipaisinlevy irti. Poista virekynsien jouset 77.

- Poista virekynsien tappi 30 ja virekynnet 31 ja 44.
- Poista iskuvasaroiden tappi 43 ja iskuvasarat 32 ja 42.
- Poista virityskampien tappi 39 ja virityskammet 38 ja poista iskurijouset ja tangon 36, 37.
- Poista tanko 69 liipaisinlevystä 62. Poista liipaisinjouset 67 ja liipaisimet 66, 68.

6.2.3.3 Lukkomekanismin purkaminen:

- Poista kammien tappi 29, kampi 28, jousi 49 ja kammien pysäytin 50.
- Poista ruuvi 40 ja naputa lukkorungon päällä olevan kammien reiästä vasaralla ja kupari- tai messinkitangolla lukitussalvan tanko 52 irti. Poista lukitussalpa 47 lukkorungosta.

6.2.3.4 Irrottaaksesi ulosvetäjät 4 ja 5, poista ruuvi 6 piippujen sidekappaleen eli monoblokin alapuolelta. Pidä kiinni ulosvetäjästä ja siirrä sitä, jousia 2 ja tankoja 3 eteenpäin, jolloin osat irtoavat.

6.2.3.5 Loppujen osien purkaminen on melko suoraviivaista, eikä täten vaadi tarkkaa kuvausta.

6.2.4 Kokoaminen tehdään käänteisessä järjestyksessä.

Koottaessa pitää välttää liikaa voimankäyttöä, eikä osia saa lyödä paikoilleen vaurioiden välttämiseksi.

Lukkorungon ja tukin pitää olla tiukasti kiinni toisissaan. Älä kiristä tukin ruuvia 71 heti täyteen kireyteen vaan kopauta ruuvimeisselin kahvalla tukin molemmin puolin lukkorungon kohdalta, jolloin tukki asettuu paikoilleen lukkorunkoa vasten. Kiristä tukin ruuvi lopuksi täysin.

Joskus etutukin vipu ei painu pohjaan asti uudessa aseessa, jolloin se pitää painaa sinne käsin.

6.2.5 Puhdistaminen ja voitelu

6.2.5.1 Huolto ja asianmukainen käsittely pidentävät haulikon käyttöikä ja lisäävät toimintavarmuutta. Pidä ase puhtaana ja öljyttynä. Erityisesti kannattaa huolehtia, että piippujen sisäpinnat, etutukin rautojen ja lukkorungon väliset pinnat, niveltappi ja sitä vastaava ura piippujen sidekappaleessa / monoblokissa, piippujen ja lukkorungon väliset pinnat sekä laukaisumekanismiosat ovat puhtaat ja öljytyt. Piipuissa ja patruunapesissä oleva kromaus helpottaa puhdistamista ja huoltoa.

6.2.5.2 Haulikko tulisi puhdistaa aina ampumisen jälkeen. Talvella anna aseensa lämmitä huoneenlämmössä muutaman tunnin ajan ennen puhdistamista. Puhdista ase aina patruunapesästä piipun suuta kohden.

6.2.5.3 Puhdistuksessa tarvittavat välineet: puhdistuspuikko, rättejä ja puhdistuslappuja, puhdistusharja, piipunpuhdistusliuotinta ja aseöljyä.

Poista piipusta ja patruunapesästä ruuti- ja lyijyjäämät puhdistuspuikkoon kiinnitetyllä puhdistusharjalla, jossa on piipunpuhdistusainetta. Puhdista harja räteillä. Työnnä

puhdistuslappuja piipun läpi. Puhdistuksen jälkeen voitele piippu aseöljyllä. Ulkopinnat pyyhitään liinalla ja levitetään ohut kerros ruostumista estävää öljyä.

Älä käytä liikaa öljyä, koska pöly ja ruuti- ja lyijyjäämät voivat muodostaa öljyn kanssa tahmaisen sekoituksen, joka voi aiheuttaa harhalaukauksia tai aseeseen vioittumisen.

Vahvat ja voimakkaat piipun puhdistamiseen käytettävät liuottimet voivat vahingoittaa aseeseen viimeisteltyjä puupintoja ja sinistystä. Pyyhi kaikki ylimääräinen liuotin pois ja voitele ase huolellisesti aseöljyllä.

- 6.2.6 Ammuttaessa, etenkin alkuvaiheessa uudella aseella, kiristä tukin ruuvia aika ajoin, ettei tukki pääse löystymään irti raudoista.

6.3 Käyttöohjeita

- 6.3.1 Avaa ja sulje piiput rauhallisesti molemmilla käsillä. Rivakka avaaminen tai sulkeminen voi aiheuttaa piippujen ja lukkorungon yhteyden löystymisen. Lukkorungon päällä oleva kahva ei välttämättä keskity heti uudessa aseessa, jolloin se pitää kääntää keskelle käsin.

- 6.3.2 Älä käytä patruunoita, jotka menevät patruunapesään niin tiukasti, että joudut käyttämään voimaa piippujen sulkemiseen tai avaamiseen

- 6.3.3 Älä ammu tyhjälaukauksia, sillä ne rasittavat virekynsiä turhaan. Käytä laukaisuharjoitteluun käytettyjä patruunoita tai erillisiä klikkipatruunoita.

- 6.3.4 Varo kolauttamasta asettasi. Mahdolliset lommot piipussa muuttavat osumakuviota ja huonontavat tarkkuutta.

- 6.3.5 Vaihtosupistajien kanssa noudata seuraavia ohjeita:
-varmista, että ase on tyhjä ennen supistajien vaihtoa, kiristämistä tai tarkistamista.
-varmista, että supistaja on kiristetty kunnolla ennen ampumista ja vaihdon jälkeen.
-käytä kiristämiseen aseesi mukana tullutta työkalua
-Jos supistaja ei ole kiristetty kunnolla, ruutikaasut pääsevät piipun ja supistajan väliin, mistä voi seurata piipunsuun vaurioituminen tai jopa supistajan irtoaminen piipusta. Myös ampuja saattaa vahingoittua.

-Oikein asennettuna supistaja on piipunpään tasalla tai hieman sen alapuolella.
-ekstra-pitkää supistajaa ruuvataan kunnes se vastaa piipun sisällä olevaa olaketta vasten. Piipun pään ja ekstra-pitkän supistajan piipusta ulos työntyvän sylinterin muotoisen osan väliin täytyy jäädä rako. Älä yritä kiristää rako umpeen.

-kun supistaja on asennettu, avaa ase (valoa) ja katso piipun suuhun. Siellä näkyvä rengas on piipun olake, jota vasten supistaja asettuu. Jos renkaaseen ilmestyy säröjä, taitoksia tai halkeamia niin supistaja on vioittunut. Ampumisen jatkaminen voi vioittaa supistajaa tai piippua.

-Pidä supistajat paikoillaan piipuissa, koska niiden kohdilla piipun seinämät ovat ohuet ja siksi herkkiä vioittumiselle.

6.3.6 Älä ammu nalleja ilman ruutia, koska niiden palamistuotteet vahingoittavat piippuja.

6.3.7 Poista aseesta vireys ennen varastointia. Katso kohta 2.3.6.